

ด่วนที่สุด
ที่ ทส ๑๐๐๓.๒/ ๒๕๖๓

สกค 3/381
11 พ.ย. 59
11.๑๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ศ22125 ล่ากลอง
รับที่ : ๑17640/59 กวค ✓
วันที่ : 11 พ.ย. 59 เวลา : 10:45

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง ทำที่ไทยสำหรับการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ ๑๓ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง และร่างปฏิญญาแคนคูนว่าด้วยการบูรณาการการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนเพื่อความเป็นอยู่ที่ดี

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ร่างปฏิญญาแคนคูนว่าด้วยการบูรณาการการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนเพื่อความเป็นอยู่ที่ดี (ต้นฉบับและคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๘๐๒/๕๑๗

ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๙

๔. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วน ที่ กต ๑๐๐๗/๑๖๐๕ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

ด้วย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง ทำที่ไทยสำหรับการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ ๑๓ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง และร่างปฏิญญาแคนคูนว่าด้วยการบูรณาการการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนเพื่อความเป็นอยู่ที่ดี มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันต่อรัฐบาลไทย ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

สำนักงานเลขาธิการอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ กำหนดจัดการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ ๑๓ ภายใต้หัวข้อหลัก คือ การบูรณาการความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อความเป็นอยู่ที่ดี (Mainstreaming Biodiversity for well-being) ระหว่างวันที่ ๒ - ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ ณ เมืองแคนคูน สหรัฐเม็กซิโก โดยรูปแบบการประชุมประกอบด้วย

๑.๑) การประชุมระดับสูง ในระหว่างวันที่ ๒ - ๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ ซึ่งจะมีการอภิปรายร่วมระหว่างผู้เข้าร่วมประชุม และการรับรองร่างปฏิญญาแคนคูนว่าด้วยการบูรณาการการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนเพื่อความเป็นอยู่ที่ดี

๑.๒) การประชุมระดับเจ้าหน้าที่ ซึ่งประกอบด้วย การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ ๑๓ (COP13) การประชุมสมัชชาภาคีพิธินคาร์ตาเฮนาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ สมัยที่ ๘ (COP-MOP8) ในระหว่างวันที่ ๔ - ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๙

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การกำหนดทำที่ไทยสำหรับการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ ๑๓ และการประชุมที่เกี่ยวข้องและร่างปฏิญญาแคนคูนว่าด้วยการบูรณาการการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนเพื่อความเป็นอยู่ที่ดี เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันต่อรัฐบาลไทย จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากในการประชุมระดับสูง ของการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ ๑๓ มีกำหนดจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒-๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ ณ เมืองแคนคูน สหรัฐเม็กซิโก โดยจะมีการอภิปรายร่วมระหว่างผู้เข้าร่วมประชุม และการรับรองร่างปฏิญญาแคนคูนว่าด้วยการบูรณาการการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนเพื่อความเป็นอยู่ที่ดี จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยด่วนต่อไป

๔. สำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ทำที่ไทยสำหรับการประชุมระดับสูงและระดับเจ้าหน้าที่ ประเทศไทยจะแสดงเจตนารมณ์ที่ชัดเจนในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนกับประชาคมโลก โดยเฉพาะการบูรณาการความหลากหลายทางชีวภาพในภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง กรอบแนวทางการดำเนินงานตามที่ปรากฏอยู่ในร่างปฏิญญาแคนคูนว่าด้วยการบูรณาการการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนเพื่อความเป็นอยู่ที่ดี โดยมีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทำให้เกิดการลดภัยคุกคามและผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพตามวัตถุประสงค์ของอนุสัญญา ทั้งนี้ จะต้องไม่ขัดต่อพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศอื่น ๆ กฎหมายภายในประเทศ นโยบายของรัฐบาลที่แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจ

และสังคม...

และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ รวมทั้งระเบียบปฏิบัติภายในประเทศอื่น ๆ ด้วย นอกจากนี้ การดำเนินการในเรื่องการบูรณาการความหลากหลายทางชีวภาพ จะต้องไม่นำไปสู่ข้อกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศด้วย

๔.๑.๑ ท่าทีสำหรับการประชุมระดับสูง เรื่อง การบูรณาการด้านความหลากหลายทางชีวภาพในภาคการเกษตร การท่องเที่ยว ป่าไม้ และการประมง โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการจัดการทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ ซึ่งมีกรอบท่าที ดังนี้

(๑) ภาคการเกษตร ประเทศไทยมีนโยบาย "ประเทศไทย ๔.๐" ที่ให้ความสำคัญกับการนำนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มาใช้เป็นหลักในการพัฒนาประเทศ

(๒) ภาคการท่องเที่ยว ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและวิถีชีวิตของประชาชน รวมถึงการพัฒนามาตรฐานการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) ภาคป่าไม้ ประเทศไทยมีการดำเนินนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาการบุกรุกและการบริหารจัดการพื้นที่ป่าไม้

(๔) ภาคการประมง ประเทศไทยได้ดำเนินการปรับปรุงกฎหมายระเบียบต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย เพื่อสงวนและรักษาทรัพยากรประมง

๔.๑.๒ ท่าทีไทยในประเด็นสำคัญ สำหรับการประชุมระดับเจ้าหน้าที่ ดังนี้

(๑) ประเทศไทยเห็นว่าการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ค.ศ. ๒๐๑๑-๒๐๒๐ เป็นเรื่องเร่งด่วนและเป็นพื้นฐานสำคัญในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน จึงเห็นควรบูรณาการความหลากหลายทางชีวภาพในภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ต้องไม่นำไปสู่การเป็นเครื่องมือในการกีดกันทางการค้า และเรียกร้องให้สำนักงานเลขาธิการอนุสัญญาฯ และประเทศที่พัฒนาแล้ว สนับสนุนทางวิชาการและเทคโนโลยี รวมถึงการเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถของประเทศกำลังพัฒนา

(๒) ประเทศไทยมุ่งหวังให้เกิดการอนุรักษ์พื้นที่ทางทะเลที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง จึงสนับสนุนสำนักงานเลขาธิการอนุสัญญาฯ พิจารณานำแนวคิดเกี่ยวกับพื้นที่ทางทะเลที่มีความสำคัญทางนิเวศหรือชีววิทยา มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพทางทะเลและชายฝั่งของภาคอนุสัญญาฯ โดยคำนึงถึงพันธกรณีและความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

(๓) ประเทศไทย...

(๓) ประเทศไทยมีความตั้งใจที่จะร่วมกับประชาคมโลกในการดำเนินงานเพื่อลดภัยคุกคามต่อความหลากหลายทางชีวภาพอันเกิดจากการนำเข้าชนิดพันธุ์ต่างถิ่นและสิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรม จึงขอให้สำนักงานเลขาธิการอนุสัญญาฯ ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานดังกล่าว

(๔) ประเทศไทยเห็นความสำคัญของการเสริมสร้างความตระหนักรู้ การให้ความรู้ และการมีส่วนร่วมของประชาชน เกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรม จึงขอให้สำนักงานเลขาธิการอนุสัญญาฯ ผลักดันโปรแกรมงานในประเด็นดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติ เพื่อสร้างความร่วมมือทั้งในระดับภูมิภาคและระดับประเทศให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

(๕) ประเทศไทยเห็นความสำคัญต่อกรณีการเคลื่อนย้ายสิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรมข้ามเขตแดนโดยไม่เจตนา/โดยผิดกฎหมาย จึงขอให้สำนักงานเลขาธิการอนุสัญญาฯ และองค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องจัดกิจกรรมเสริมสร้างสมรรถนะให้แก่บุคลากร โดยเฉพาะในประเทศภาคีที่กำลังพัฒนาให้สามารถดำเนินงานดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๒ ร่างปฏิญญาแคนคูนว่าด้วยการบูรณาการการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนเพื่อความเป็นอยู่ที่ดี เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานในเชิงนโยบายที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการบูรณาการการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน โดยแบ่งปันผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรอย่างเท่าเทียมและยุติธรรม ซึ่งสนับสนุนการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ แผนกลยุทธ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ค.ศ. ๒๐๑๑-๒๐๒๐ และเป้าหมายไอจิ รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวาระการพัฒนาปี ค.ศ. ๒๐๓๐ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ในมิติต่าง ๆ อาทิ การปกป้องคุ้มครองและจัดการระบบนิเวศอย่างยั่งยืน ความมั่นคงทางอาหาร การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน เป็นต้น โดยร่างปฏิญญาแคนคูนฯ ระบุแนวทางการดำเนินงานร่วมกันของประเทศภาคีอนุสัญญาไว้หลายประเด็น อาทิ การบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน การส่งเสริมงานวิจัยและเทคโนโลยีด้านความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นต้น รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๕. ความเห็นของหน่วยงาน/คณะอนุกรรมการ/คณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ กระทรวงการต่างประเทศ โดยกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย และกรมองค์การระหว่างประเทศ มีความเห็นดังนี้

๕.๑.๑ กรมองค์การระหว่างประเทศ ให้ความเห็นต่อร่างปฏิญญาแคนคูนฯ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ ดังนี้

(๑) ไม่ขัดข้องต่อเนื้อหา (ร่าง) ปฏิญญาแคนคูนฯ โดยรวม หากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาแล้วเห็นว่า เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายสามารถปฏิบัติได้ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน และสอดคล้องกับพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลง

ระหว่าง...

ระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณไว้เพื่อการนี้แล้ว อย่างไรก็ตาม ร่างปฏิญญาแคนคูน่า มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของหลายหน่วยงาน กอปรกับมีการกล่าวถึงประเด็นต่างๆ ที่มีความละเอียดอ่อน และมีความสำคัญต่อประเทศไทย อาทิ การเกษตร และการประมง รวมถึงการทำประมง ผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุม จึงเห็นควรประสานทำที่กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย

(๒) โดยที่ประเทศไทยยังมิได้เข้าเป็นภาคีพิธีสารนาโงยา จึงเห็นควรปรับปรุงข้อความใน (ร่าง) ปฏิญญาแคนคูน่า วรรคอารัมภบท ข้อ ๗ เป็น "...and as well as the Cartagena and Nagoya Protocols, as applicable, noting other initiatives..." เพื่อให้ประเทศที่ยังมิได้เป็นภาคีพิธีสารคาร์ตาเฮนาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพและ/หรือพิธีสารนาโงยา ซึ่งรวมถึงประเทศไทย มีความยืดหยุ่นในการดำเนินการตามพันธกรณีและความพร้อมของประเทศ

๕.๑.๒ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย ให้ความเห็น ว่า ร่างปฏิญญาแคนคูน่า ไม่ได้จัดทำในรูปแบบของสนธิสัญญา ตามที่ระบุในอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา ค.ศ. ๑๙๖๙ กล่าวคือ ไม่มีการลงนามของประเทศภาคี ดังนั้น ร่างปฏิญญาฯ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาฯ ภายใต้บังคับกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญา ตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ.๒๕๕๗ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๕.๒ คณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ (กอช.) ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๙ ได้มีการพิจารณาการเตรียมการด้านสารัตถะ และพิธีการ สำหรับการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ ๑๓ การประชุมสมัชชาภาคีพิธีสารคาร์ตาเฮนาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ สมัยที่ ๘ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง โดยมีมติเห็นชอบในหลักการ ดังนี้

๕.๒.๑ ทำที่ไทยสำหรับการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ ๑๓ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง

๕.๒.๒ ร่างปฏิญญาแคนคูน่าด้วยการบูรณาการประเด็นเรื่องการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อความเป็นอยู่ที่ดี

๕.๒.๓ มอบหมายให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา
ดังนี้

๖.๑ ให้ความเห็นชอบท่าทีไทยสำหรับการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ ๑๓ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง

๖.๒ ให้ความเห็นชอบในการรับรองร่างปฏิญญาแคนคูนว่าด้วยการบูรณาการการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนเพื่อความเป็นอยู่ที่ดี โดยไม่มีการลงนาม

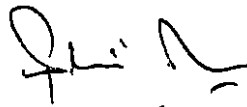
๖.๓ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ร่วมให้การรับรองปฏิญญาแคนคูนฯ ตามข้อ ๖.๒

๖.๔ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขท่าทีไทย และร่างปฏิญญาแคนคูนฯ ดังกล่าว ที่มีใช้สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ขอให้เป็นดุลยพินิจของหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเป็นผู้พิจารณา โดยไม่ต้องนำกลับเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาใหม่ จนสิ้นสุดการประชุมในวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ ณ เมืองแคนคูน สหรัฐเม็กซิโก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(สุศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๖๔๐